ट (Bordeaux Paint)

ट भन्दा यसको बनाउने तरिका भिन्नै छ। यसको लागि
ोलाई कराईमा बेसकरी भुट्नु पर्छ, तबसम्म भुटिराख्ने
निलोतुथोको रङ्ग निलोबाट सेतोमा परिणत हुँदैन।
लोतुथोलाई सेलाई दिने। पोलेको चुनलाई हलुका पानी
लो पार्ने। धुलो पारेको चुनलाई जालीमा छान्ने।

निलोतुथो र चुनको धुलोलाई एक ठाउँमा मिसाउने।
धुलोलाई एउटा माटोको कराईमा राख्ने। आलसको
उम्लिने गरी
। उम्लिएको
तेललाई
निलोतुथो
को धुलो
भाँडोमा
एकजानाले
ई लट्ठीले
ख्ने।

ट लगाउन चाहिने सामानहरु:

निलोतुथो
१०० ग्राम

आलसको तेल
३०० मि.ली

चुन (Quick Lime) २०० ग्राम

माथि उल्लेखित तीनै वस्तु मिसाउँदा यिनको परिमाण क्रमश: १:२:३ को अनुपातमा हुन्छ। बोर्डो पेन्टको काम बोर्डो पेष्ट जस्तै हुन्छ। फरक मात्र यति छ कि बोर्डो पेष्ट बारम्बार लगाई राख्नुपर्छ, किन कि यो पानीले पखालिन्छ जब कि बोर्डो पेन्ट एक पटक लगाएपछि २-३ वर्ष सम्म काम दिन्छ। यो पानीले पखालिदैन।

लेखन तथा सम्पादन

नबराज भण्डारी
बरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत

शिशिर घिमिरे
कृषि स्नातक ईन्टर्न

एसिया खनाल
कृषि स्नातक ईन्टर्न

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि ज्ञान केन्द्र
तम्घास, गुल्मी
इमेल: akcgulmi2075@gmail.com
Web: www.akcgulmi.gov

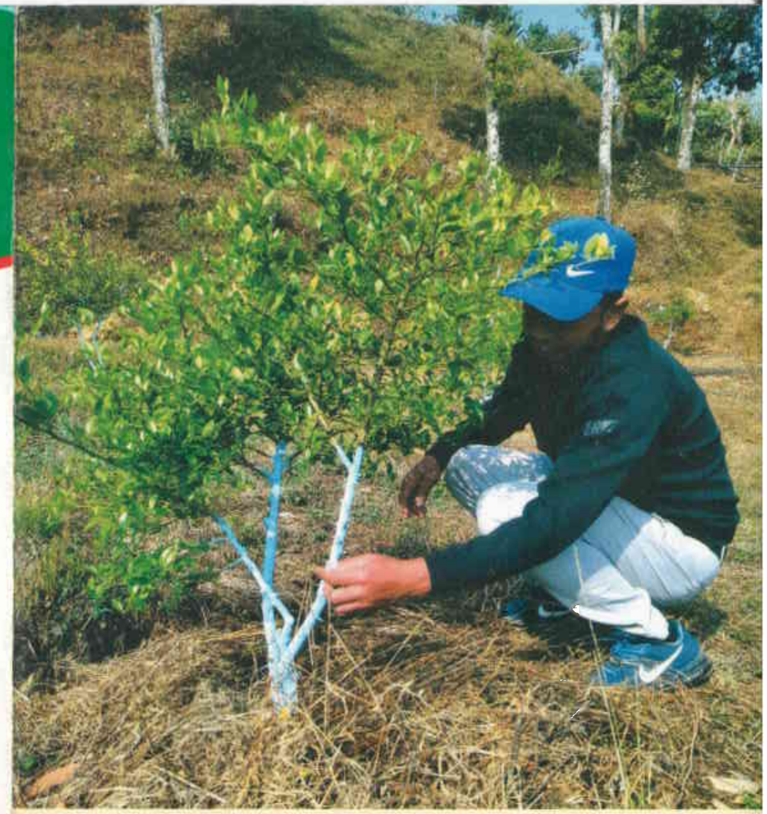

बोर्डो मिक्सचर र बोर्डो पेष्ट बनाउने तरिका

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
कृषि ज्ञान केन्द्र
तम्घास, गुल्मी
फोन: ०७९-५२०१२६

...श्रण (Bordeaux Mixture)

...ा निलो तुथो (Copper Sulphate) र चुनबाट तयार ...सर्वप्रथम यसको उपयोग फ्रान्सको बोर्डेक्स (Bordeaux) ...नमा भएको थियो । सोही स्थानको नामबाट यसको ...ा गरियको छ । यसको प्रयोग सर्वप्रथम अङ्गुरको डाउनी ...ो नियन्त्रण गर्न भएको पाइन्छ । यो मिश्रण एक ...ो तयार गर्न निम्न सामानहरु चाहिन्छ ।

...श्रण बनाउने तरिका

...मा निलोतुथो हाली विलिन गराउने । यस कामको लागि ...ष्टिक, माटो वा काठको वर्तन प्रयोग गर्न सकिन्छ । कुनै ... धातुबाट बनेको वर्तन प्रयोग गर्नु हुँदैन ।

... वर्तनमा चुन राख्ने, थोरै पानीसँग चुनको गाढा झोल ...उने अनि त्यसमा अरु पानी थपेर पातलो पार्ने, त्यसपछि ...लाई पातलो कपडाले छान्ने ।

...पछि तेस्रो भाँडोमा उक्त दुवै झोलहरु मिसाउने अथवा ... पानीको भाँडोमा निलोतुथो पानि मिसाएर चलाउने ।

...पछि मिश्रणमा अम्लियपन (Acidity) को जाँच गर्नुपर्छ । ...जाँच गर्न मिश्रणमा निलो लिटमस कागज (Blue Litmus ...per) डुबाउनु पर्छ । डुबाए पछि यदि कागजको रङ्ग रातो ... भने मिश्रण अम्लिय छ भन्ने थाहा हुन्छ ।

- यसलाई क्षारीया (Alkaline) बनाउन अरु चुन पानी मिसाउनु पर्छ । जबसम्म उक्त कागजको रङ्ग मिश्रणमा डुबाउँदा बदलिदैन (रातो हुँदैन) तबसम्म चुन पानी मिसाउँदै जानु पर्छ । उक्त कागज नपाएको खण्डमा ब्लेड, खिया नलागेको फलामको काँटी, चक्कु आदिको पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ । उक्त मिश्रणमा यिनीलाई डुबाउँदा यदि रातो वस्तु यिनीमा देखिन गयो भने मिश्रणमा अम्लीयपन (निलोतुथो) बढी रहेछ भन्ने सङ्केत हुन्छ ।
- निलोतुथो तुरुन्तै पानीमा बिलिदैन । यसकारण यसलाई पातलो कपडामा पोको पारेर झुन्डिएको अवस्थामा पानीमा धेरै घण्टा पहिले राखिदिनुपर्छ । यो मिश्रण तयार गरेको केही घण्टाभित्रै त्यसलाई प्रयोग गर्न उचित हुन्छ । दोस्रो दिनसम्म यसलाई राख्नु हुँदैन । मौसम बढी ओसिलो वा बढी सुख्खा (बिरुवा ओइलाएको) बेलामा यो मिश्रण बिरुवामा छर्नु हुन्न ।
- मिश्रणलाई स्प्रेयरबाट प्रयोग गर्दा नोजल बन्द हुनसक्ने भएर छानेर प्रयोग गर्नुपर्छ । साथै मिश्रणलाई कुनै विषादी वा रसायनसँग प्रयोग गर्नु हुँदैन ।

निलोतुथो लाई छानेर प्रयोग गर्नुपर्छ	दुवै झोलहरु राम्ररी मिसाउने

यसको प्रयोग 'ढुसी'बाट हुने रोगहरूबाट बोटविरुवा बचाउन प्रयोग गरिन्छ । बोर्डो मिश्रणबाट फलफूलमा नियन्त्रण हुने रोगहरु: क्यान्कर, खराने, पात तथा फल कुहिने, यन्थ्रेक्नोज, खैरो सडन, जरा कुहिने, गुलाबी (पिंक रोग), सिट्रस स्कयाव आदि । डढुवा (ब्लाईट), दादे (स्क्याब) र लाही किरा (एफिड्स) जस्ता रोग र किराहरूबाट बचाउन यसको प्रयोग गरिन्छ । यसलाई अर्गानिक कृषिमा प्रयोग गरिन्छ ।

यद्यपि, तामाको (तुथोमा हुने पदार्थ) मात्रा बढी भएको अवस्थामा माछा, गाईवस्तु र माटोको गड्यौलालाई समेत असर गर्न सक्दछ । तर, अन्य विषादी भन्दा यो मिक्स्चर कम घातक हुन्छ ।

बोर्डो पेष्ट (Bordeaux Paste)

यसलाई बोर्डो मिश्रण जस्तै गरी तयार गर्न सकिन्छ । तर फरक के छ भने यसलाई तयार गर्न पानीको परिमाण कम चाहिन्छ । फलफूलका बोट विरुवामा घाउ लागेको वा फेदको सड्नबाट बचाउनको लागि यो पदार्थ प्रयोग गरिन्छ ।

बोर्डो पेष्ट बनाउने तरिका

यसलाई बोर्डो मिश्रण जस्तै गरी तयार गर्न सकिन्छ । फलफूलका बोट विरुवामा घाउ लागेको वा फेदको सड्नबाट बचाउनको लागि यो पदार्थ प्रयोग गरिन्छ ।